

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petítor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Tengődő vármegyék.

A vármegyei törvényhatóságok őszi közgyűlései évről-évre feltárják azt a sajnálatos gyengeséget, melyben ezek az egykor oly hatalmas szervezetek leledzenek.

Ilyenkor szokták megállapítani a törvényhatósági bizottságok a vármegyei költségvetést és az alispánok is rendszeresen ilyenkor számolnak be a vármegye azon ügyeiről, melyeket a vége felé siető évben előbbre vinni már nem lehet, vagy melyeket a vármegyére nézve elintézeteknek lehet tekinteni. A költségvetés következetesen hiánnyal állapítatik meg, az alispáni jelentések pedig tele vannak panaszszal a miatt, hogy az állam a vármegyének a kívánságait nem teljesítette.

A legkövetkezetesebben mutatkozó deficit a törvényhatósági közutak költségvetésének előirányzatánál tűnik szembe. Nyitravármegye nagy hiánnyal irányozza elő a törvényhatósági közutak költségvetését, de ha van vigasz az inségben, akkor azzal nyugtathatja meg magát, hogy nem áll egyedül a deficitjével, hanem egy tekintélyes sor áll előtte és mögötte, a deficittel dolgozó vármegyék tömör sora, melyek mind abban a bajban szenvednek, hogy a közúti költségvetés-

ben nem képesek fentartani az egyensúlyt.

Mindezek a deficités törvényhatóságok feltekintenek a kormányra, attól várják a mentő kezet megfelelő államsegély alakjában.

Nyitramegye alispánja már az ez évi májusi közgyűléshez beterjesztett jelentésében panaszkodik a közúti alap elégtelen volta miatt, s egyúttal rámutat a baj egyedüli orvosságára a nagyobb fokú államsegélyre, melylyel a kormány nem késheletik, mert a közúti alapok elégtelen volta országos bajt képez. A beruházási kölcsönbe a kormány tényleg felvett nagyobb összeget a törvényhatósági utak segélyezésére, s ebből Nyitramegyének is jutott 70,000 korona, mely a mutatkozó költségvetési hiány fedezetéül szolgál. Valószínű, hogy a vármegye az 1905. évi deficit fedezésére is kap államsegélyt, s így tarthat ez a segélyezés évek során át, de sem Nyitramegye, sem más törvényhatóságok nem érhetik el ilyen segélyezéssel azt az óhajtott célt, hogy alaposan és teljesen megszüntessék azokat a mizériákat, melyek a közúti hálózat fentartását és korszerű fejlesztését akadályozzák.

Azért a törvényhatóságok nem állapodhatnak meg annál a kívánságnál, hogy csak éppen annyi segélyt kapjanak, a

mennyi a deficit eltüntetésére szükséges, hanem tovább menve azt is kell kérniük a kormánytól, hogy a területükön levő nagyobb folyam-hidak állami költségen építtessenek meg és a törvényhatósági utak egy része államosítottassék.

De midőn a törvényhatóságok ilyen igényeket támasztanak, ezzel beismerik a képtelenségüket a közigazgatás ezen ágának kezelésére. Beismerik azt, hogy a nagy útdadó, mely például Nyitramegyében megközelíti a fél millió koronát, nem vetett véget azoknak a bajoknak és vizsás állapotoknak, melyekkel a vármegyék a közutak gondozása terén emberemlékezet óta küzdöttek, nem valósította meg azokat a reményeket, melyeket a vármegyék közönsége a közúti viszonyok javulása iránt táplált, midőn az útdadót, mint legterhesebb megyei pótdadót, keservesen fizetni kezdte.

Az állam nem képes kielégíteni a törvényhatóságok közúti igényeit, nem képes fedezni ebben a részben a szükségleteiket, a míg az utak adminisztrációja a vármegyék kezében van, mert a megyék útkezelése drága és sokszor a kellőképpen nem ellenőrzött vállalkozók felületes munkája folytán rossz is. Az útdadóból befolyó nagy jövedelemnek a vármegye kezében csekély teljesítő ereje

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Barto király.

Az Úrnak 1235-ik esztendejében történt. A német lovagrend kereszties hadjáratot indított Visztula vidékére, ahol a pogány pruthonok avagy poroszok merev vadságukban isteneik véres tiszteletét üzték.

Az utat a keresztény szeretet gyengéd lábai számára itt is a kardnak és ezerek gonosz halálának kellett törnie. Vér és könyek között kellett ujjonnan születnie annak az isteni gyermeknek, amely a béke köszöntésével üdvözölte Bethlemben e világ világosságát.

A lovagok a Visztula parti Vogelsang vár-ból és az erős Thornból törtek a mocsarak, tavak, vizgátak, árkok és évezredes erdőségekből álló csaknem áthatolhatlan területre, melynek közepén a poroszok cölöpházai és udvarai állottak s hol a pogányok szörnyü halálistene tartózkodott.

Nyár közepes éjjel volt. A vadul össze-visszakuszált natang őserdőben egy tisztáson állt a szent tölgy, terebélyes koronájú vén óriás. Törzsébe, melyet tíz férfi alig bírt volna átfogni, három fülke volt vésvé.

A fülkékben a porosz nép három főistenségének rettenetes, barbár szobrai állottak, melyeket első törvényhozóik Bruteus és Widemud adtak tiszteletükre. A skandináv régi istenképeinek utánzatai voltak, melyek a lovagrend által feldúlt nemzeti szentélyben Romoweban állottak.

Az utálatos, vad alakok a vibráló áldozati tűz füstjétől elfátyolozva sötéten, fenyegetőn és zordonan váltak ki a napvilágot sosem látott erdő örök homályából.

Középen, a másik kettő fölött állt karját dühös mozdulattal halálcsapásra emelve Perkunas. Perkunas a poroszok menyörgő istene, az istenkirály, aki az összes élőkön rettenetes önkény-nyel uralkodik. Vervörösrre festett széles, haragos arcát sárga lángok körözték haj és szakáll gyanánt. Előtte a soha ki nem alvó, a neki szentelt tölgy fájával táplált tűz égett. Fenyegetőn nézett a parázs fölött az őserdő áthatlan sötétségébe. Emberi szem, a főpapon és a királyon kívül, még nem látta. Látása iszonytatón hatott volna a közönséges halandókra. Egyetlen kegyet ismert csak övéi számára: a halált, a villámcsapás által okozott rögtöni halált.

„Perkunas, könyörülj rajtunk!” — kiáltották és földig hajolva jártak, mikor a zivatar dörögve gurult a tavak, posványok, gátak és az

inséges cölöpházak fölött, melyeknek kapuin megölt lovak koponyái és ragadozó madarak vázai lógtak.

Perkunas mellett Potrimpos állott, kinek mosolygó és jószágos istennek kellene lennie, mivel övé volt a napfény és a tavasz, a növés és a növényzet, a terméketlenség és a termékenység.

De a vad poroszok művészei csak rettenetes és haragos arcot tudtak alakítani és így a mosoly is az istenség ajkain inkább ördögi vigyorgás volt, a kalászok pedig, melyek homloka körül koszorút képeztek, dárdahegyekként meredtek. Lá-bainál szokták volt feláldozni a nem kedves és a nyomorék gyermekeket, tiszteletére pedig kigyókat tenyészttettek a bokrok alatt.

A rettenetes dörögő isten másik oldalán állott Pekollos, a halál istene. Hosszú lenszakáli körített szürke, vén arcát, kezeiben marha-, ló-, és emberkoponyákat fogott, mert ő a véráldozatot szereti. A lábainál álló fazékban fagygyú égett, a feketés füstfelhők pedig, melyek az égő zsiradék-ból felszállottak, halottlepelként takarták el utálatos arcát és emelték tekintetének kísértetiessé-gét. E szörnyü szentély előtt virrasztott az éj mélyében az agg főpap, a Griwe. Hosszú, piszkos fehér lenruhát viselt, ősz haja körül naspolyaág csavarodott. Egy fán szíj lógott, melyre számos

van, az állam ezzel a jövedelemmel egyszer annyit tudna alkotni, a mint ezt az állami építkezéseknél látjuk, melyek, eltekintve egyes esetektől, jobbak és olcsóbbak, mint a törvényhatóságok építkezései.

Az államsegélyért folyamodó vármegyék közüti bajai ennél fogva csak akkor szűnnek meg, ha a közutak ügyének legalább az a része, melyet most a törvényhatósági közutak neve alatt ismerünk, állami kezelésbe megy át.

Ezzel természetesen egy újabb lépés tétetik a teljes államosítás felé, de Magyarországon a közigazgatás ezt a sorsot már el nem kerülheti, mert a saját hibájából gyenge és élehetetlen.

Nyomatékosan fejezik ki ezt a gyengeséget és tehetetlenséget azok a panaszok is, melyek időközönként az alispánok jelentéseiből kihangzanak a felett, hogy a kormány a vármegyét valamely állami intézménynek a szervezésénél figyelemre nem méltatta. Így például Nyitra vármegye alispánja legutóbbi jelentésében panaszosan említi, hogy a törvényhatóságnak az a törekvése, mely arra irányult, hogy az állami gyermekmenhelyek egyike Nyitrán helyeztessék el, a vármegye közönsége által biztosított áldozatkészség mellett sem vezetett eredményre. Hasonlóképpen meddő és eredménytelen volt a nyitravölgyi vasut ügyében indított mozgalom, mely teljes kudarccal végződött.

Mindenesetre sajnálandó dolog az, ha a kormány valamely vármegyének méltányos kivánságait nem teljesíti, a vezetők erkölcsi és politikai súlyának hiányára vall az, ha ott fent valamely vármegyét úgy ignorálnak, mint a hogyan az Nyitramegyével történik, de az a mohó kapkodás az állami intézmények után, az a valóságos láz, mely a vármegyéket elfogta az állami támogatás gondolatánál, az a kiskorúságra valló törekvés, hogy

minden fontosabb kulturális és gazdasági érdeket állami segítséggel mozdítsanak elő, tagadhatatlan jele a vármegyei társadalom gyengeségének.

A mely társadalom a középiskolától kezdve a lelencházig, a mintagazdaságok szervezésétől a vetőmagig, a vasutak építésétől kezdve a közutak kubikolásáig mindent az államtól vár, az nem csak előkészíti az állami centralizációt, hanem azt szükségessé is teszi, mert az ilyen gyenge, erőtlén szervezeteket nem lehet az önkormányzat élvezetében meghagyni, mivelhogy tengődő életökkel hiába való gondot okoznak az államnak, s elvonják ennek erejét az országos érdekek felkarolásától.

A tengődő vármegyéknek vagy regenerálódniuk kell, ha ez még lehetséges, vagy állami szervezetekké átalakulniuk.

—y.

Törvényhatósági ügyek. Nyitramegye törvényhatósági bizottságának őszi közgyűléséről, a lapunk mult számában közölt tudósítás kiegészítéseképpen felemlítésre méltónak tartjuk, hogy a vármegye háztartásának 1905. költségvetésénél Crausz Vince árvaszéki elnök az árvaszéknél súlyosan érezhető munkaerő-hiány pótlására 1 ülönki és 1 jegyzői állásnak a szervezését kérte. A közgyűlés elhatározta, hogy a jelzett állások létesítése végett a belügyminisztert megfelelő fedezetnek a nyújtása iránt megkeresi.

A vármegyei építési szabályrendelet tervezete, úgyszintén a tűzrendezésről szóló vármegyei szabályrendelet módosítása a hivatalos lap után a törvényhatósági bizottság összes tagjainak megküldetik.

Nyitraváros képviselőtestületének a város részére szállítandó nyomtatványok iránti szerződés ügyében hozott fellebbezett határozata, szabályszerű elintézés végett az alispánhoz utasított. Ugyancsak Nyitravárosnak a törvényszéki palota előtti téren készített járdá ügyében hozott fellebbezett határozatát a közgyűlés jóváhagyta, de azzal a kikötéssel, hogy a már folyamatban levő kövezés csak ideiglenes jellegűnek tekintessék, s a tér végleges szabályozása alkalmazásával a szabályozási tervbe beillesztessék. Ezen ügyből kifolyólag a közgyűlés a városi ha-

tóságot szelid dorgatoriumban részesítette, mivel hogy elrendelte egy fellebbezés alatt álló képviselőtestületi határozatnak a végrehajtását.

A honvédlaktanya építési költségeihez megajánlott és a jelen év végével esedékessé vált 6000 korona hozzájárulást, a vármegye a város részére továbbra is folyosítja. A városi nyugdíjszabályrendeletnek olyatén való módosításához, hogy a mértékhtelestítő a nyugdíjra jogosult tisztviselők közé soroztassék, a közgyűlés a hozzájárulást megtagadta.

Erélyes felszólítást intézett a törvényhatósági közgyűlés Érsekújvár város képviselőtestületéhez, mely csökönnyösen vonakodik a törvényhatósági bizottságnak Kukan Imre polgármester nyugdíjazására vonatkozó határozatát végrehajtani. A közgyűlés most a képviselőtestületnek 30 napi határidőt tűzött ki, s ha ezalatt a törvényhatósági bizottság határozatát végre nem hajtja, a törvény értelmében fel fog oszlattatni.

A zabori emlékmű megcsonkítását, mint a megejtett vizsgálat adatai felderítették, rakoncátlan gyerekek pajkos kedvtelése okozta és szó sincs itt az állam méltósága ellen elkövetett mérenyletről. A közgyűlés az alispánnak az emlékmű helyreállítására vonatkozó előterjesztését elfogadta.

Az alispáni jelentés kapcsán a törvényhatósági bizottság tudomásul vette, hogy a nyitravölgyi szabványos nyomtávú helyi érdekű vasutra ugy a magyar északnyugati helyi érdekű vasut, valamint id. Neumann Ráfael budapesti lakos is kaptak elő engedélyt. A tervezett vonalszakaszon a közigazgatási bejárás valószínűleg még a jelen év folyamán lesz megtartható.

—o.

Közgyűlési jegyzetek.

Őszi közgyűlés. — Október végefelé. — Az ember azt hinné, ilyenkor már a vidéki embernek is kevés dolga, ráér berándulni a megye székhelyére, hogy lássa a megye minden részéből beérkező ismerőseit, barátjait, meglátogassa a főispánt, alispánt, — megbeszélje a közügyeket, — eszméket cseréljen a megye általános, és a saját vidékének különleges érdekei fölött, s részt vegyen a megyei gyűlés tárgyalásaiban.

Ilyenkor kellene és lehetne a legélelnebb, s leglátogatottabb közgyűlésnek lenni, és ime: valóban a terem szokatlanul gyéren látogatott. Mi lehet ennek valódi oka?

Kihalt az érdeklődés, hol nem a szabad véleményesere, a tisztességes önzetlen meggyőződés megnyilatkozása, és nem a közjó iránti őszinte

csomó volt kötve, melyek életéveit mutatták. Pekollos kepe előtt állott és nézte mint siklik a tűz fénycsíkja, romboló isten alakján. Közel száz esztendő számolt a Griwe és életunt volt.

„Ideje, ó Pekollos“, mondá, „hogy máglyát emeljek és a lobogó lángokban áldozatul hozzam neked testemet, mert engem, úgy látszik, itt felejtettél“.

Nagy lankadtság szállta meg az öreg férfit, hogy azt elűzze, lépteit az erdőség egy tisztása felé irányította, amely már régóta kedvenc helye volt.

Messzire belátni itt a tó tükrözését, melyen hallgatagon omlik szét a telihold vonzó bája. A paron köröskörül gigaszi méltóságukban álltak az őserdő fái; hatalmas fenyvek, melyeknek sötét, szakállas ágazata szélesen terült el a földön és

pyramis formán látszott emelkedni a kék egboltig; súlyos tölgyek telve duzzadó erővel és vadsággal; Mathuzalemkorú égerfák, melyen a vízben állnak, némelyike félig elmerült és a néma vízre hajtotta hatalmas koronáját. A nádasban vadkacsák és gémekek szenderegtek, a vízben halra vadászó vidra pocskolt, hatalmas vadkan tört ki a sűrüből, odébb szomját oltani vágyó, mozdulatlanul, mintegy köböl faragottan álló bivaly körvonalai tükrözödtek vissza a vízben. A tó parti posványon kékes lángocsák cikáztak, a levegőt éjjeli madár szelte zajtalan szárnyalással; a békák panaszolva énekeltek bús danájukat és az állati életnek mindeme öntudatlan hangjai csak arra szolgáltak, hogy a vadon szörnyű csendjét, magányát és elhagyottságát még érezhetőbbé tegyék, emeljék hártalan szomorúságát, melyítsék komolyságát. A százéves-

nek mégis ez volt a hazája, ez volt az igazi helyi istenei tiszteletének a számára. Ez érintetlen természet panaszai köröskörül az ő ajkai jalkiáltásának tolmácsai voltak.

Hallgatagon, magába mélyedve állt az agg, széles, egyenes alakja odaillett az őserdei jelenet-hez. Konok szeme vésztlőnlön tekintett a multból a jövőbe. Egy koponyára gondolt, milyenek halomban hevertek az adáz halálisten Perkollos előtt. Az egy keresztény papé volt, aki a pogány szentélybe hatolt, bátran, csak kereszttel a kezében. Nem, a kereszt nem mentette meg a haláltól, a Griwe egyetlen buzogány ütése örökre elnémította a gyengéd, sudár ifjút, de mielőtt a főpap lesújtott volna, megnyitak a pap ajkai: „Él Krisztus!“ És e szó sohase némult el azóta a Griwe füleiben, üldözte őt, mint egy jóslat, egy átok, fenvegetés.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

érdeklődés a döntő rugók, hanem a hatalom akaratára!

Tudják ezt már minálunk mindegyik, hogy a megyei közgyűlésen is csak az történik, a mit Tisza Pista kirendelt szolgál akarnak és megengednek. Ezért oly nagy és cynikus is a közöny!

Beillik cynizmusnak azon pongyolaság, melylyel Dr. Kostyál Miklós főjegyző a közgyűlés tárgysorozatot összeállítja. Én legalább azt hiszem, hogy ezen összeállítás a főjegyzőnek szokásos rendszer kötelessége, és ha nem hinném más okból, hinnem kellene magának a napirend tárgysorozatának képe után.

Azok, a kik még Kostyál Pálnak, sőt Markhóth Jánosnak, Frideczkynek, Szalavszkynak alispánjára emlékeznek, azt mondják nekem, hogy akkor a megyei közgyűlés napirendjére elsősorban mindig az ugynevezett közjogi vonatkozású tárgyak, indítványok, miniszteri rendeletek, társ-törvényhatósági átiratok tüzetek ki, utánok a megyei érdekű, ezek után a községi, és legvégül a magán érdekű és vonatkozású tárgyak, ügyek.

Akkor már csak azért is jöttek be többen a közgyűlésre, mert tudták, hogy a gyűlés első részét valóban érdekes ügyek foglalják le, s nem kell soká várni, míg valamely fontosabb, érdekesebb tárgyra kerül a sor, melynél magasabb színvonalon álló s hazafias indulatok sugallta vitára lehet számítani.

Most már ez egészen másképpen van. Nézzük a tárgysorozatot.

119 tétel alatt összesen legalább 200 tárgy, mert hiszen a 46-ik tétel alatt 19, a 47-ik alatt 14 költségvetés van kitéve; a 62. és 63. tételek alatt pedig községi pótköltségvetések és zárszámadások talán néhány száz.

Ha valaki nem tudná miképpen lehet ezen néhány száz tárgyat olvasatlanul öt, mondó öt óra alatt „elintézni“, az azért nem jönne el a közgyűlésre, mert fel kellene tennie, hogy a közgyűlés eltart legalább 4 napig, hiszen így is 50 tárgy esik egy napra.

S milyen a sorrend? Az első és a második tárgy a jegyzői fizetésekre vonatkozik! No ez nem közjogi kérdés, de nem is vonzó közérdekű ügy.

A harmadik tárgy báró Stummer Sándor magánügye! No ez ugyan nagyon kevés embert érdekel, a jelenlevők közül csak kettőt!

A negyedik tárgy: a rudnó *tenyészbika!*

A 8-ik ügy a galgóci második *patika.*

A 9-ik ügy az egbelli *patika.*

A legmélyebb meggyőződésből, rendíthetetlen hitből eredtek, mint ami fölött nincs hatalma a halálnak.

A főpap a fehér köntösű, melyen fekete kereszt volt ezüst foglalatban, büszke férfiakra gondolt, kiknek kezeiben meztelen kard villogott. Csapatostul veszték el a mocsarakban, buzogányütések alatt hultak el mint vad állatok, máglyákon hamvadtak el, karóra szögezve iszonyú kínzás közben haltak el és mindig „Krisztus“ volt utolsó szavuk.

Erősek voltak ők, rettentő erősek és a Griwe tudta ezt: övék és Krisztusuké a jövő. De az ő vad lelke bős haragjában tusakodott az igazságnak mindjobban erősödő megismerése ellen.

A régi istenekért élt, értők is akar meghalni, hogy ő hozzájuk és elődeihez szálljon fel haláláldozatának lángjaiból. A régi istenek szolgálatában vitéz, legyőzhetetlen, műveletlen és kegyetlen volt a nép, az új tan azonban szeretetet és részvétet kíván.

Szeretet és részvét! Az gyöngeség, pusztulása és a régi erkölcs felbomlása lenne! „Átok az új Istennek!“

Az agg mint egy dühös őserdei óriás emelte magasba állatiasan benőtt karjait és fenyegetően rázta azokat a hold mosolygó arca felé, amely zavartalanul uszott tovább örök útján, világítva, fűrödve a saját világában.

Csak ezek után következik Debrecen város és Sárosmegye átirata a magyar nyelv érdekében.

Hát nem végtelen cynizmus ez? Kit érdekel b. Stummer S. hitbizományának megszüntetése, vagy a galgóci és egbelli patika annyira, hogy ezek előbbre valók a magyar nyelv külképviseleti érvényesítése kérdésénél?

A forgópisztolyok forgalmának korlátozása és fegyveradó alá vonása; a loavató bizottsági elnökök ugynevezett választása, valójában pedig főispáni kirendelése, micsoda különös közérdeket érintenek, hogy a zsidóbevándorlás kérdése mellett elsőbbséget érdemelnek?

Ugy emlékszem, hogy ez hebeburgya fölületes beosztás már több ízben képezte főlshózlalás tárgyát, s ugy látom mind hasztalan. Hát cynizmusnak elég makacs, de hogy a megyei főjegyző tapintatosságának lenne bizonyítéka, ez épen nem mondható. És ezt bizony már észrevehette volna az alispán is, a ki mégis csak a megye első tisztviselője és így jobb érzékkel bírhatna.

Apropos! Ez a tárgysorozat épen olyan, mint némely egyének a közgyűlési teremben elhelyezkedése.

Nyitra város polgármestere. az ott guggolt a városi mérnökkel hátul, a nagykép melletti padon, inter deos minorum gentium.

Nyitra város első tisztviselője, állásánál fogva nem a hátul guggolásra, hanem a zöld asztal elején helyet foglalásra van kötelezve, ha neki ez személyénél fogva talán kissé kényelmetlen is.

Ellenben Faith Fülöp ez a 22 éves jogász ifjonc, az ott foglalt helyet a főispán háta mögötti padon, a hová eddig — régi állandó szokás szerint — csak az előkelőbb bizottmányi tagok helyezkedtek el.

Vajjon miért történik ez? Miért türik ezt a főispán és alispán urak? Azért mert ez a kiskorú jogász-ifjú a szabadelvű párt hivatalos lapjának, a „Nyitramegyei Ellenőrnek“ nek a felelős szerkesztője, és így ott a hirlapirodalom, a hatodik nagyhatalom képviselőjében ül ott.

Ha ez igaz, akkor sem helyes, mert a hirlapíróknak sehol sem adják az első helyeket, de ha már a főispán és alispán uraknak ilyen „háttér“ nem derogál, akkor megkövetelhetik Grünfeld Náthán, Weisz József, és a „Nyitram. Szemle“ szerkesztője is *) hogy az ő számukra is legyen ott hely fentartva, és természetesen ők is ültethesenek oda egy olyan 22 éves fiatal óriást, a kinek szülői száraz lábbal mentek át a vörös tengeren.

Hirtelen figyelni kezdett az öreg, különös hang érte füleit, mint távoli madárszó.

„Az Barto“, szólt az öreg, „mi hirt hozhat? Fontosnak kell lennie. Hogy távozna különben ily veszélyteljes órában társaitól?“

Barto volt, a király, mivel néhány perc mulva gyors evezőcsapásoktól hajtott lélekvesztője tünt fel a csendes tavon. Neki egyedül volt megengedve az istenségek szentélyébe lépni, mert a nép fejedelme volt az egyetlen, kinek szabad volt látnia a főpap arcát.

Kiszállott a csónakból, arca borult és csókolta a szent földet.

„Az istenek adjanak neked győzelmet és hosszú életet!“ mondá a Griwe.

Barto felemelkedett és mikor teljes férfi nagyságában kiegyenesedett, magasságban és óriási testalkatában nem volt alacsonyabb a főpapnál és mégis volt valami a megjelenésében, ami őt egy újabb kor fiának sejtette.

„Köszönet az isteneknek“, kezdé Barto, „győztünk. A lovakok halva fekszenek az erdőben, a kereszteshad szét van szórva. Sok a foglyunk és gazdag a zsákmányunk. Újjuk a győzelmi ünnepet és kerünk téged, hogy te intézd a foglyok feláldozását.“

(Folyt. köv.)

Itt jut eszembe, hogy nemrég olvastam ennek a Faith Fülöpnek lapjában egy vezércikket, ezen cím alatt: „Néppárti hirlapírás“ s erről is elmondom „jegyzeteimet“ jövőre. Prfr.

*) Köszönjük, mi nem kívánunk belőle! Szerk.

Nyitramegye tervezett felirata a bevándorlásról.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felirata a való életből merített tényekkel világítja meg azon áldatlan és gazdasági életünk alapjait mélyen veszélyeztető jelenségeket, melyeket a Galicia-Romania- és Oroszország felől évtizedek óta folyó bevándorlás következményei teremtettek.

Maga a kormány is tudatára jutott ez inséges viszonyoknak és a közel multban megindított uthén akcióval igyekezett a hegyvidék tarthatatlan helyzetén némiképp enyhíteni.

Es akkor, a midőn nemcsak a szomszédos államok hanem a köröskörül tengerrel védett Anglia sőt a távol Amerika és csak az utóbbi időben hozott törvényes megszorításokkal vetnek gátat az ily proletár, tehát az államra feltétlen káros, elemek bevándorlásainak, ami legexponáltabb országunk annál kevésbé maradhat továbbra is tétlenül, mert ezt a proletariatus magából kivető országokhoz hazánk esik legközelebb, az onnan kiszorított selejtes elemnek, mint azt a mult évtizedek eredménye igazolja, Magyarország biztos, zavartalan otthont nyújt, sőt csekélyke kitarítás, több furfang és még több cinizmus hova hamarabb fényes anyagi existenciát teremthet.

Ime az idegen proletár könnyű szerrel szerzi el azt amit ősei földjén a helyes gazda és földmívelő jobbágy gyámoltalanságban verejtékes munkájával megtartani is képtelen.

Törvényhozásunk átérzé a helyzet sürgető követelményét s az 1903. évi V. törvényekben fektette le azokat a rendszabályokat, s melyekkel az ország szervezetében megindult ezen pusztító processusnak utját szeghetni vélte.

Az említett törvénycikk 1. §-a megengedvén az ország bármelyik községében a külföldieknek tartózkodását, ennek feltételét egyszerű bejelentési kötelezettséghez fűzi. Az állandó letelepülhetés módozatait pedig a 3. 4. és 5. §§-ok akként írják elő, hogy a letelepülni szándékozó igazolván személyazonosságát, honosságát, erkölcsi előéletét és a fenntartásához szükséges kellékeket, a hatóságnak erről kiállított szándékozólapon minden további hatósági beavatkozás nélkül bárhol megtelepedhet. Ellenkező esetben, avagyha tartózkodása az állam érdekeire vagy a közbiztonságra aggályos, a rendőrhatalóság által az állam területéről eltávolítható.

A határrendőrségről szóló 1903. évi VIII. törvénycikk 2. §-a ugyancsak tartalmaz idevágólag nemi rendelkezést, mellyel előírván a határrendőrség hatáskörét a határon átkelőket hatósági felügyelet és ellenőrzés alá rendeli.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felirata a törvény ezen intézkedéseiben és még inkább annak eljövendő végrehajtásában nem látja kellő biztosítékát annak, hogy általa a káros bevándorlásoknak s folyamánnyak a gazdasági élet veszélyeinek minden kételyt kizárólag elégséges korlát emeltessek, és bár a bevándorlás teljes eltiltása kivihetetlen, — a törvény mielőbbi életbeléptetése mellett annak olyatén novelláris módosítását kéri mégis, hogy az állandó itt tartózkodhatóság céljából bevándorlók csakis az erre kijelölt határállomásokon léphessenek az ország területére, hogy a belépés alkalmával a szükséges kellékek igazolása alapján mindjárt a határ átlépésnél erről igazolványt nyerjenek, s hogy az így nyert igazolvány alapján a vmegye alispánja adja meg a végleges lakhatási engedélyt. A letelepülési engedélyeket a belügyminiszter érvényesítse, a ki a képviselőház elé ezen letelepült idegenek névsorát időről időre előterjeszteni tartozzék.

Hogy a bevándorlásoknak gazdasági, társadalmi és nemzeti életünk kifejlődésére rendkívül fontossággal bíró tüneményeit való komor színeiben kellőképp megláthassuk, vessünk egyetlen pillantást hazánknak utolsó félszázados alakulására, mert csak így válik valósággal érthetővé, logikailag és természetszerűleg okszerűvé az a körültekintő gondosság és engedékenységet nem tűrő kerülhetetlenség, a melylyel ezen proletár bevándorlás elfajult káros jelenségeinek halasztást nem ismerő, gyakorlatilag és eredményes rendszabályokkal végre valahára határt szabni elsőrendű hazafiúi kötelességünk.

Az ötvenes évek statisztikája a magyar korona országainak 14—15 milliónyi lakosságában 4—500 ezer izraelitát talált mindössze. Felsőzárda később a 18 milliónyi lelekszámában pedig már 1 millió 200 ezerre nőtt ezeknek száma. Amíg tehát az önépesség alig egy harmadrésszel szaporodott, ezek valósággal megháromszorozódtak.

Es hogy ez a szaporulat különbség éppen nem a természet törvényei szerint állott elő, elég arra utalnunk, hogy az ország északkeleti részeiben, mint Maramaros, Ung, Ugocsa, Zemplén és Sáros vármegyékben, de még az összes felvidéki városok és népesebb nagyközségekben 12—15 sőt 20—25%-ra szökött fel az izraelita népesség száma, akkor, amidőn az országos átlag csak 4-5 százalék.

Ezt a szertelen szaporodást Galícia és Oroszország kiszorított kazár elemeinek lappangó beözönlése idézte elő, s hogy mi volt eredménye? Egyönkéntelen tekintet kivándorlási számadataink elszomorító megdöbbentő valóságára kiáltóan adja meg rá a feleletet.

Az 1871—80-ig terjedő 10 év 13 ezer főnyi kivándorló csapata, 1881—1890 évek alatt 136 ezerre 1890—1900 évek alatt 400 ezerre a legutolsó években pedig egyetlen esztendő alatt 50 ezerre emelkedett.

Ime tehát az idegenből ide szakadt 3—400 ezer főnyi szaporulatért majd egy milliónyi veszteség, nem szólva ezen hivatalos adatok mellett a valóság igazolta azon másik millió magyar honosról, a kik a világ minden zugába szetszórva hazátlanul bolyonganak.

Vajh! kell-e még kézzelfoghatóban rámutatunk arra a szoros és kétségtelen okozati kapcsolatra, a mely a 60-as években kezdődött kazár beözönlés és a rá következő 20—30 év multán hatványosított arányban megindult földmivelő nép kivándorlása között letagadhatatlanul mutatkozik!

Vajjon akad-e vallás és társadalmi osztálykülömbőség nélkül igaz hazafiai kebel, mely erre el nem facsarodik?!

Az utóbbi évek közveleménye, mint a nyugtalanító lelkiismeret, a kivándorlás meztelen arányai felett érzett megdöbbenésében száz és száféle alakban és helyen kutatta a baj vészese csiráját, száz és száz félekepen találgatta annak orvoslását. Pedig csak az önmítás nem láthatja ezekben a szomorú valóban hamisítatlan képét.

De ha csak ebben nyilvánulna a kazár proletárság bevándorlásának és ténfoglalásának minden jelensége és veszélye!

Alig mult esztendője annak, hogy törvényhatóságunk a magyar földnek magyar kézen való megtartatása érdekében igaz lelkesedéstől áthatott felterjesztéssel elt az országgyűlés képviselőházához, mert hazafiai meggyőződése sugallta, hogy az a processus, mely az idegenek birtokvásárlása folytán vegbe megy, nem egyéb, mint az éltető talajnak a magyar nép lába alól való elvonása. És bár jórészen a már megtelepedett galiciái kazárság is részes ezen talaj elvonásban, a bevándorlók főtenykedése abban összpontosul, hogy a szegény nép mobil vagyonának magukhoz kaparitása által, mint a gunyáját, fegyverét vesztett dermedt áldozattól annál könnyebben huzhassák ki az ingó talajt alóla.

Ma már nemcsak az ország felső részeinek ősi, nemesi kuriái és jobbágy telkei kerültek idegen kézre, hanem a Tisza Duna vidék fajmagyar nepe is lassan a hontalanság vándorbotjára került.

A lábát megvetett, urrá lett idegen elem pedig, jöllehet egy-két emberöltő mulott el azóta, még ma is minden egyéb, csak nem magyar, az az a középosztály, mely törne az állam életfájának — a honoratiorok kivételével, főképp a vidéki kereskedelem s részben az ipar terén ma is csak széthuzó vegyülek, — kereskedő köreink megcsontosodott idegenszerűsége ellen kudarcot vall minden nemes igyekezet.

A bevándorlott elem nemcsak tehát hogy nem pótolta az általuk ért anyagvesztéseget, nemcsak hogy évtizedek óta be nem olvadt a nemzet testébe, hanem még csak hozzá sem simult, sőt megbizhatatlanságával mint sorvasztó fekély tartja vissza a minden igaz honfű által hön ohajtott magyar nemzeti imperialismus életerős kifejlését.

Nem a faj, korántsem a vallásfelekezeti tehát az, amely ellen feljajdul a nemzeti önérzet, hanem egyes egyedül az individuum. Az az individuum, a melyik messze kerülve a népes utakat, a határsági közegek elérhető tekintetét, szánalmat keltő külsővel, észrevétlen, egyenkint, lopva surran át a határon, hogy itt kezdetben a hitsorsosokat sokszor áldozat számba menő alamszina kunyorálásával megsarcolja, majd a sarcolt penzen kisebb

útszéli üzleteket kötve, mint túrt alak ideig-óráig fentartsa magát, ki csak midőn már összekötésekre hivatkozhatik, némi üzleti tőkével rendelkezik, úti fel tanyáját a kiszemelt helyeken, hogy azután néhány esztendő alatt kiszípolozott áldozatainak kezébe kényszerítse a hontalanság vándor vesszejét.

Mindennapi ez a jelenség nemcsak a ruthén nép között, — az egész felvidéken, minden népesebb községben. A cél, a szívósság és szertelen sóvárság, — vele együtt a tisztatlanság, és minden nemesebb iránti érzék hiánya ugyanaz mindenütt, csak az eszközök változóak. Amott a gyamoltalan szántóvető nép tehetetlen jóhiszeműsége, emitt az iparos és munkás nép erkölcsi elernyedése és züllése az a buja televény, melyben az elvetett fillérek busásan teremnek.

Nem tulzott tehát az az aggódó felelem, amely az Országos Magyar Gazdasági Egyesület feliratából felénk szól és nem felesleges kicsinység a legparányibb eszköz és alkalmi megragadása sem, a melylyel ennek a káros folyamatnak immáron végre valahára erős korlátot szabnunk magyar hazánk iránti kötelesség. Korlátot szabni úgy, hogy valójában biztosítva lássuk és tudjuk a magyar föld és vagyonnak, a magyar faj jellegének, erkölcsi suprematiájának az egész vonalon való sérthetetlenegét, fenntarthatását és előrehaladását.

Ilyen érzelmekkel és ezeknek tudatában vizsgálva a bevándorlásról és határrendőrségről szóló legújabb törvényeink rendelkezéseit, ugyanarra a meggyőződésre kell jutnunk, mint a melyet az Országos Gazdasági Egyesület feliratában kifejezésre juttatott. Annál is inkább még ma a törvény életbe lépte előtt, mint utóbb, a mikor a törvény végrehajtása után — mint már anyiszor — ismét csak az idők multán szerzett keserves tapasztalatokon okulva kényszerítessünk annak utólagos pótlására.

A törvénynek fentebb hivatkozott rendelkezései, mint a tartózkodás bejelentése és a megkivántató feltételek igazolása esetén a települési szándék határsági tudomásul vétele, nem különben a határrendőrség felügyelete, átvéve a való életbe, ezerféle módot és alkalmat hagynak fenn továbbra is azoknak megkerülésére.

Hiszzen a kárhoztatott proletár elemek beözönlése eddig sem ostenatíve, nem is az országos határ utvonalonok át történt, egyetlen egy sem hangoztatta fennen letelepülési óhaját, hanem a határállomások messze kerülésével lopva, sokszor csak mint ideig-óráig időző átutazó tünkek fel nem is a közvetlen határszélen, hanem messze benn az ország vidékein.

Már most miképp fog lehetni a törvény életbe lépte után elkövetkező állapotban az így belopóztott elemeket távol a határszélétől kipuhatolni, felismerni, igazolásra kényszeríteni, avagy visszatoncolni? Románia csak néhány héttel ezelőtt tett olyan rendelkezést, hogy a tőlünk román határszélre toloncolt ilyen nem magyar proletár egyének feltétlenül visszatereltessenek.

És ha azután az éveken át átutazóként szerepelt alak valahol — ismerősül, rokonnál — ott ragad, vajjon minő határsági közeg és intézkedés lesz képes őt az állandó itt tartózkodásban megakadályozhatni.

Szükségképp kérnünk kell tehát, hogy:

1. az állandó tartózkodásra, avagy munkakeresés céljából bejövő idegenek részére kötelező telepítő állomások jelöltessenek ki;

2. ezen állomásokon át jövő külföldiek ott azonnal igazolványt váltani tartoznak, melylyel személyazonosságuk igazoltassék, s melynek alapján állandó lakhatásra szóló engedélyért folyamodhatnak;

3. azon bevándorolt, aki bárhol az országban előtalálva ezen határállomási igazolványt előmutatni nem tudja, a rendőrhatalóságok által — esetleg kényszer útján — megelőzőleg csavargásért felelősségre vonva — az országból kiutasíttassék;

4. az állandó itt tartózkodhatáshoz lakhatási engedély szükségeltessék, melyet a törvényben elősorolt feltételek igazolása esetén — ideiglenesen a járási főszolgabíró, vagy rendőrkapitány, és bizonyos megfigyelési idő leteltével véglegesen a vármegye alispánja, illetve városi tanács ad ki;

5. a kiadott lakhatási engedélyek a helyi hivatalos lapban közlendők s az illető község bármely lakosa által felelbezhető. Időszakonkint a kiadott engedélyek a belügyminiszterhez bemutatandók;

6. a már véglegesen kiadott lakhatási engedélyek indokolt esetben s bizonyos időtartamon — 5—10 éven belül hivatalból bevonthatók.

Ujdonságok.

Bizottmányi választások. A törvényhatósági választókerületek ellenzéki vezérférfiait ez úton tudósítjuk és felkérjük, hogy a mennyiben levelükre az ellenzék központi végrehajtó bizottságától külön értesítést nem kaptak, sziveskedjenek a választásoknál a végrehajtó bizottsághoz intézett előterjesztésük értelmében eljárni.

Bende Imre, nyitrai püspök ur ő méltósága, ma, szombaton nov. 5-én ülte meg nevenapját. Tiszteletére — lásd másutt — a nyitrai kath. felsőleányiskolában székünnepélyt rendeztek. Ő méltóságát a püspök várban is számosan felkeresték jókívánataikkal. A központi papság déli féltizenkét óraker tiszteletgett a főpásztornál Czeizel Gábor, pápai praelatus ur vezetése mellett. A praelatus ur ékes meleg szavakban tolmácsolta a papság ragaszkodását és Isten áldását s hosszú életet kívánt az aggastyán főpásztornak, ki mélyen elérzékenyülve köszönte meg a papság ragaszkodását s ajánlotta magát továbbra is fiainak imáiba és szeretetébe. — A kath. Legényegylet küldöttségét gr. Batthyány Vilmos kanonok elnök és Huszár István, kir. kereskedelmi tanácsos, világi elnök vezették. Ott volt még, tudunkkal Sándor Géza tvszéki elnök, Csernyánszky Aladár kir. ügyész, Faschler Ferenc polgármester, dr. Kostyál Miklós megyei főjegyző, Horvát Sándor címz. főigazgató az egész tanári karral és még sokan mások. — Magunk részéről is kívánjuk, hogy Isten-től redelt püspök atyánkat a Gondviselés tartós egészségében sokáig éltesse!

Egyházmegyei hír. Sztranyavszky József bittsei kerületi alesperes ezen állásától betegeskedése miatt és saját kérelmére fölmentetvén, helyébe a kerület alesperesévé kinevezetett Dr. Teszelszky József, nagybittsei plebános.

Hegedűs Ede, cs. és kir. huszárkapitány, a nyitrai állami mentelep parancsnoka, november elsejével őrnaggyá lepett elő. Az őrnagy urat, ki példás rendszeretete dacára a legénységnek humanus szívű felebbvalója, a tisztí karnak kedvelt bajtársa és a polgári közönségnél, ahol csak ériutkezik előzékeny modorával mindenkit lekötölezt, szívükből üdvözölkük.

Előléptetés a csendőrségnél. *Holek László*, volt nyitrai csendőrszázados a király csendőrnaggyá nevezte ki a brassói csendőrkörület állományában; ugyancsak ez alkalommal egy szintén Nyitrán szolgált csendőrszázados, verebélyi *Marsó György* hasonlóképp őrnaggyá lön előléptetve a kecskeméti csendőrségnél.

Előléptetések a honvédségnél. *Schertl György* alezredes ezredesse a beszercebányai 16 ik honvedezrednél; *Fülöpp Arthur*, Nyitra város szülötte, alezredesse Marosvásárhelyt; korompai *Brunsvik Lajos* őrnaggyá a nyitrai 14. sz. honved-gyalogezrednél. — *Kubicza Miklós* 1. oszt. századosa a nyitrai, és bellusi *Baross Fül* 2. oszt. századosa a trencsényi honved gyalogezrednél; *Tombor Jenő* főhadnagygyá a nyitrai gv. ezredhez; hadnagygyá a nyitrai gyalogezrednél: *Sille Sándor*, *Fülöpp Vilmos*, *Luz Lajos*, *Mazurek Béla* és *Rosztoczký Emil*, a trencsényi 15 honved-gyalogezrednél hadnagygyá: *Bazsó Ödön*, *Papp Béla*, *Gyürky Sándor*, *Lorenz Károly* és *Frischmann Lajos*; tartalékos hadnagygyá: *Báthy Gyula* a nyitrai és *Szudeczky Dezső* a trencsényi honved-gyalogezrednél.

Halálozás. Heill Józsa urhölgy, néhai Heill Károly nyitrai kanonok unokahuga, életének 68. évében nov. 1-én Nyitrán elhunyt.

Hohoss Ignác, III. éves hittan hallgató a nyitrai nagyobb papnevelőben, nov. 5-én hosszabb szenvedés után elhunyt élete 22. évében. A fiatal papnövendék — igaz keresztény megadással zárta le örökre szeméit. Mellette sirdogáló édes anyját azzal vigasztalta, hogy hiszen jobb dolga lesz neki „oda át”, s még a mai szombati nap folyamán azt az óhaját fejezte ki, hogy „vajha csak ma halhatnék meg, Szűz Mária napján” ami déltájban csakugyan bekövetkezett. Béke poraikra!

Imre napja az irgalmas nővérek-nél. Kegyeletes ünnepély keretében mutatta ki az irgalmas nővérek hármassága intézete halálját nagy jótévedője és részben alapítója kegyes püspök urunk iránt. Az ünnepély szent misével kezdődött, melyet kegyes főpásztorunk mondott, alatta a római kath. felsőbb leányiskola jól szervezett énekara *Kutvaszer István* kanonok úr mesteri orgonajátéka mellett áhitatra gerjesztő dalokat adott elő. Szent mise után előkelő közönség töltötte meg a felső leányiskola dísztermét, a hol a belépő főpásztort zúgó éljenzéssel fogadták, majd szépen sikerült énekkel az ünnepélyt megnyitották. Az intézet nevében *dr. Dudek János* igazgató úr nála megszokott ékesszólással üdvözölte a főpásztort azt kívánva, hogy még legalább 20 Imre napot ülhesen meg e falak között. A felső leányiskola nevében *Névery Margit* szépen előadott magyar nyelvű szónoklattal, majd *Bohunka Irén* francia nyelvű köszöntővel üdvözölték. Nagy feltűnést keltett *Szabó Erzsébet* (IV. b) oszt. elemi iskolás lányka bátor, pathosszal előadott, szép gestusokkal kísért felköszöntője, utána jött *Gabriella* k. nővér liliputi serege, az ovodások 8 tagú deputációja, kik az új, szép ovodát köszönték meg a közönség szíves derűltsége között. A „*Névvégy*” című színjáték szép alkalmi darabnak bizonyult, a szereplők szép előadásukkal és kedves dalaikkal zajos tapsokat arattak. Azonban legjobban tetszett „*A két szakácsnő*” című humoros dalkettős, melyben a két szereplő *Hulényi Adri* és *Zsídék Mariska* ügy ügyes énekeseknek, mint bohó kis szakácsnéknak bizonyultak, s természetes előadásukkal a közönség zajos tetszését valóban kiérdemelték. A püspök ur megköszönve a szépen sikerült ünnepélyt, a közönség tüntető lelkesedése között távozott az intézetből. Ezen sok jó kívánathoz mi is csatlakozva kívánjuk: Ad multos felices annos!

A püspök ur vendégei. Ó méltóságát, mint más alkalommal, ugy e ziden is felkeresték az ő kedves bacsikai iskolatársai és ismerősei és pedig *Milassin Jakab*, nyug. járásbíró Szabadkáról, volt iskola társa, továbbá ennek fiai: *dr. Milassin Kálmán*, pancsovai kir. ügyész, *Milassin Andor*, szabadkai telekkönyvi hivatalnok, *Frankl István* nyug. újvidéki főgimn. igazgató, *Kossza Zoltán*, szabadkai rendőrkapitány — délben érkezett *Vojnics Döme* pannonhalmi perjel.

Hangverseny. Mint hírlik városunk szüldötte Szántó Jani, ki már több ízben ragadtatott el bennünket mesteri és érzéssel telt hegedű játékaival mindannyiunkat, december elején szándékozik itt jótékony céllal egybekötött hangversenyt rendezni. Miután ezen estére egy kitűnő énekesnő lejárata is kilátásba van helyezve, már előre is kilátás van rá, hogy ez egyszer igazi művészi előzetben lesz elkényeztetett közönségünknek része.

Egy elfeledett szobor. A nyitrai törvényszéki palota előtt levő Szűz Mária szobranak megújítására Sopronból vettünk aranyosi *Aranysó József* honvéhadapród iskolai paptanár urtól 10 koronát. Felette épületesnek tartjuk, hogy városunk fiai még a messze távolban sem feledkeznek meg szüldőlőik vallásos emlékeiről. — Előbbi számunkban e célra kimutatott összeg 273 kor. a fenti adománnyal pedig, 283 kor.

Választási elnökök. Nyitramegye törvényhatósági bizottsága október hó 27-én tartott közgyűlésén a bizottsági tagválasztások vezetésére elnököknek a következő megyebizottsági tagokat küldötte ki:

Nyitra város I. ker. *Craus István*, II. kerületben *Magyar Miklós*, *Üzbégh dr. Klobusiczky Károly*, *Egerszegh Czobor Béla*, *Tormos Mérey Lajos*, *Ivanka Csillaghy György*, *Nagy-Cétyen Hulényi Ferenc*, *Kis-Hind Rudnay Sándor*, *Ghymes dr. Gyürky Géza*, *Pográny Jánoky-Mádócányi Gyula*, *Nagy-Emőke Ghyczy Pal*, *Ujlak Dezső*

Dezső, *Vágújhely Vietorisz Miklós*, *Verbó Bobok Géza*, *Vág-Szerdahely Gyürky Rezső*, *Ó-Tura Szil-laba Béla*, *Csejthe dr. Csenkey Elemér*, *Krakován dr. Hasenberg Károly*, *Galgóc Fodor József*, *Ujvároska Polónyi József*, *Bucsanj Tersztyánszky Géza*, *Udvarnok Boross Sándor*, *Alsó-Vásárd Friedecky Barna*, *Jablonic Schneider Nándor*, *Morva-dr. Polacsek Endre*, *Dojcs Zmertich Iván*, *Szobotist Vagyon Árpád*, *Csácsó Balázs József*, *Szenic dr. Kálmán Antal*, *Nagy-Tapolcsány Keviczky Lajos*, *Pereszély Hollady Jenő*, *Prasic Markovics Ferenc*, *Tavarnok dr. Petrikovics Aladár*, *Csitár Lelkes Zsigmond*, *Radosna Pullmann Andor*, *Privigyé Filatz Lajos*, *Handlova dr. Csvikota János*, *Rudnó Soóky Camillo*, *Novak Hajek Vince*, *Bajmóc Lulyak Antal*, *Gajdel Lutonszky Mór*, *Tuzsina Hajdu Ferenc*, *Német-Próna Sporzon Ernő*, *Érsekújvár I. kerület dr. Hüchel Ernő*, *III. kerület dr. Dohmann Ferenc*, *Nagy-Surány Dióssy Imre*, *Komjáth Grosz Hugó*, *Tótmegyer Komáromy Károly*, *Miava Vinkler Gyula*, *Turo-luka Janoso Gyula*, *Brezova Rudnyánszky György*, *Krajna Szále István*, *Holics dr. Neuwirth Mór*, *Radosóc Kropácsy István*, *Vradist Mittak Eugen*, *Unin Sándor István*, *Egbell Chemez Istvan*, *Kutti Dosztály Ferenc*, *Szokolca Mittak Albert*, *Farkas Szentiványi Zsigmond*, *Negyed Babik János*, *Vág-sellye Lévay Antal*, *Magyar-Soók Jókay Géza*, *Tornóc Mezey Gyula*, *Soponya Paray Sándor*, *Póstyén Vajda Mihály*, *Vittenc dr. Nemlaha Géza*, *Lopassó Emáuel Géza*, *Nagy-Kosztolány Schöber Ernő*, *Chinorán dr. Köves László*, *Nagy-Bossány Leidenfrost Károly*, *Béla-Udvarnok Knogler Gusztáv*, *Nyitra-Zsámbokréth Blaskovich Gyula*.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jóakaróink és jó barátainknak, akik dicső emlékü, hön szeretve tisztelt családfőnk elhunytával részvét-nyilatkozataikkal és a temetésén való részvételükkel vigaszt nyújtottak mély fájdalommal telt vérző szívünknek. — ez uton mondunk köszönetet s kérjük a Mindenhatót, hogy óvja őket és szeretteiket hasonló csapásoktól. Az általános mély rész-vétben vigaszt találva, ujult reménnyel tekintünk a bizonytalan jövő felé, a mit oly nemesen és velünk érző közönség között, mint a milyet édes szüldővárosunkban, vármezyénkben és szeretett hazánkban hosszú évek során tanultuk megbecsülni s mely nem restelte egyszerű polgárának hült tetemeinél kegyeletét megható módon leróni — nem lesz nehéz Szeretett polgártársainkra és hazánk fiaira az Isten áldását kérve, családunkat továbbra is nemes jóakarutakba ajánlva, a Ronchetti család nevében így kezezní fogok én is szüldővárosomnak és édes hazámnak e megható kegyelet haláját leróni. *Ronchetti Oszkár*.

Halottaknapja Modorban. A modori állami tanítóképző növendékei kedden délután 2 órakor dalok közepett kivonultak a temetőbe s elhunyt két társuknak sírjára koszorút helyeztek el. *Bartha Jenő* IV. oszt. tanuló, *farkasdi szüldött*, megható, szép beszédet tartott azután, melynél jelen voltak a község nagyobbjai is és gratuláltak a sikerült beszédhez.

A könnyelműség áldozata lett e napokban két szép ló, mely egy negyedi földműves tulajdonát képezte. Párkányról vontatta az üres dereglyét hazafelé, de oly vigyázatlan volt, hogy a lovak a töltés szélén haladva, egyszerre a part beomlott alattuk és mindkét ló a Vágban veszett el.

A zenélő karosszék. Az Eszterházy hercegi díszes kis filialis templomot építettek valahol ott Eszterháza körül, melynek szentelésére meghívták a győri püspököt, ki ezer örömmel sietett az eszterházi kastélyba, a család kívánságát teljesítendő. Már minden készen volt az új templomban véghuzmenő nagyszerű ünnepélyre, mikor előtte való nap alkonyán még egyszer körül jár a gondos plébanos és mindent körülnézve látja, hogy a püspöknek még nincs stalluma. Fogja hit magát a kora reggeli órákban s eszedő levelet küld kegyuruójenek, a hercegasszony ő főméltóságának ki ilyenkor lelkesült örömmel kész a segítségre. Lett is fogantatja. A magas urnó nyomban kiadta a parancsot, hogy az emeleti kék szalon egyik aranyos rokokó foteljét szállítsák a püspök kényelmére a kissé távolabb fekvő templomba. Letéve e gondott szíveről, bucsuznia kellett nemsokára püspöki vendégétől s férjétől, kik a szentelési ünnepségre siettek, s csak sokkal azután jutott ideje benézni

csaladi kedves fészékébe, a kis gyerekek közé, kikkel együtt szokott reggelizni. Mint afele jó magyaros háziasszony azután körülnéz házában s kérdőre veszi a cselédséget, vajjon teljesítették-e reggel kiadott rendelkezéseit? S uramfia! Akkor jött rá, hogy az új inas a kék szoba rokokó fotelje helyett a szomszéd szobában renoválás alatt levő, mult századbeli, nagy automata zenélő karosszék-tette tette fel a kocsis a szekérre. Képzhetni a hercegasszony kínos emületét a gondolattól, ha a püspök szent ténykedése közben elfoglalva stallumát, széke rá- és ujra elkezdéné pattogó mókás francia nótáit! Abban a percben futtatá el leggyorsabb lovását a szentelésre azzal az izennel, hogy a püspök stallumára az Isten szerelmeért le ne üljön, mert a súlyos következményekért nem vállalhat felelősséget. — Csakhogy a futár már elkésett. — A püspök javában végezte a ceremóniát s mert csendes misét olvasott, nem ült le a számára készített díszhelyre. Világos, hogy az ebédnél aztán szívből fakadó gratulációkkal köszöntötték a püspököt is, mert nem ismer fáradtságot, a hercegasszonyt is a véletlenül elmaradt muzsikáért.

Nyitramegye tervezett feliratát a bevándorlásról, csak nem egész terjedelmében hozhatjuk. Nagyonosságu ez irat, mivel a szabadelvűek gondolkodását mutatja be a zsidókérdésről. Sajnos, a felirat csak tervezet marad, mert első sorban Markhot alispán szölt ellene; de különösen *Craus István* hevesen kelt ki ellene és Nyitramegyét, mint a liberalismus mentevárát magasztalván, az állandó választmányban az előadó javaslatát elvetették és a kérdés felett napirendre tértek. Mi megörökítjük ez iratot, tanubizonyiságu, hogyan gondolkoznak a zsidókérdésről a szabadelvűek, lehet, hogy idővel majd észre térnek.

Lelőtt vadászó. Verbórol írják, hogy Gasparik podkilavai vadászó az erdei uton halva találták. A gyaru Kralik, Springer uradalmi erdőőrere irányult, ki azt állította, hogy vadászás közben lötte agyon Gasparikot. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy egy verbói korcsmában együtt mulattak, hazamenet összevesztek, mire Kralik negy lépésnyi távolságból lölette. Az erdőrt letartóztatták.

Az alsóbbrendű kath. papok hagyatéka. Az igazságügyminiszter és a vallás-és közoktatásügyi miniszter ez év június 19-én együttes rendeletet bocsátott ki a végrendelet nélkül elhalt alsóbbrendű kath. papok hagyatéka tárgyában E rendelet az örökösödési eljárásról szóló 1894. évi XVI. tc.-en alapul és a papi hagyatokra vonatkozó anyagi jogszabályokat érintetlenül hagyva, szabályozza a végrendelet nélkül elhalt alsóbbrendű papok hagyatékaának fölszámolásánál követendő eljárást. *Dr. Várady L. Árpád* püspök, kultuszminiszteri osztálytanácsos nagy szolgálatot tett az érdekelt papságnak, midőn ezt a rendeletet, a benne hivatko-ott törvényszakaszok és rendeletek közlésével — melyek az anyagi jogot is fölelelik — bővítve, közrebocsátotta. A szép kiállítású füzet, mely a papokon kívül a jogászközönségnek is nélkülözhetetlen forrásmű, a Szent-István-Társulatnál kapható 80 fillérért.

Népesedési mozgalom 1903 ban. Magyarország lakosainak száma 1900-ban teljesített népszámlálás szerint volt 19 254.559. A mult évben a születések és halálozások összehasonlításánál 680.911 szaporulat mutatkozott ugy, hogy ha ebből levonjuk a kivándorlás okozta veszteséget, a lakosok száma 19.885.445. — A házasság kötések száma 160.225, vagyis kerek *tíz ezerrel kevesebb*, mint az előző évek átlagos száma. A házasságozból „bírói uton” 2905 t választottak szét. — A születések száma 725 239; ez-ebből *Hovvat-Szlavon* országra esik 96.711, a születések e szerint egy év alatt 30000-rel apadtak. Különösen feltűnő a születések apadása a városokban: u. m. *Temesvár*, *Maros-Vasarhely*, *Arad*, *Sopron*, *Pécs*, *Komárom*, *Hódmező-Vasarhely* és *Budapest*. — Az összes születések 51.7% fiú és 48.3% leány. Ennek dacára a nők száma jelentékenyen felülmulja a férfiak számát, mivel ez utóbbiak jóval nagyobb számban halnak meg mint nők. Vallás szerint legnagyobb a születési arányszám a katolikusok közt, és legkisebb a zsidóknál. Hogy viszont a zsidók megis rohamosan szaporodnak annak az aránylag csekély halandóság az oka. Előnyös javulás észlelhető a halálozásoknál, melyek 12 ezerrel apadtak az 1902. évhez képest; habár ezen javulás voltaképen csak látzólagos, mert ahol évi 30000-rel apadt a születések száma, ott nagyon természetes a halálozások is megapadnak, lévén a legnagyobb halálozás éppen a gyermekek közt.

Vadásznaptár 1905. évre. I. évfolyam. A vadászat iránt érdeklődők örömmel veszik tudomásul, — ezen rendkívül hasznos, igazán hűzagnapló és gyakorlati használhatóságánál fogva minden vadász nélkülözhetetlen kis kézikönyvének — megjelenését.

A mű összeállítása és annak könnyed kezelhetősége hazai vadászunk egyik legismertebbjét, Remetei Kőváry Jánost dicséri. Beosztásánál fogva egyedül álló a maga nemében, látszik, hogy a szerző adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászból merítette! Az év minden hónapjára külön van hasznos utasítás, illetve útmutatás a vadászati helyes gyakorlására, pontos utasítás a történelem készítésére, kitünően szerkesztett löveggyék jegyzetekkel. A vadászati törvénynek egész terjedelmében való beiktatása, nemkülömben a csinos és tetszetős kiállítás is a művet rendkívül értékesíti! Megjelent Budapesten Ifj. Nagel Ottó kiadásában, Múzeum-körút 2. Ára: csinos vászonkötésben 1 korona 60 fillér.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvizet valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emulsióra méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet. 6—26

Telefon.

Aranyossy József urnak. Sopron. A nyitrai „Ingyentej” intézmény céljaira, hozzánk beküldött 10 (tíz) kor. szives adományát átadtuk dr. Thuróczy Károly urnak. Ő majd annak idején nyilvánosan nyugtázní fogja.

Nyitrai Serfőző és Malátagyártó részvénytársaság.

MEGHIVÁS.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a **folyó évi november hó 17-én délután 3 órakor** gyárhelyiségünkben tartandó

X. rendes közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovatfordítása iránti határozathozatal.

2. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.

3. Négy igazgatósági tagnak megválasztása három évre az alapszabályok 21. §-ának értelmében és három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása a jövő rendes közgyűlésig terjedő egy évi időtartamra.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az 1903/1904. évi mérleg, a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át, a gyár irodai helyiségében a jogosultak által megtekinthetők.

Az alapszabályok 11. §-a értelmében a szavazati jog gyakorlására szükséges, hogy a részvények az összes le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőzőleg három nappal a nyitrai iparbank pénztáránál letétessenek.

A nevezett pénztár a letett részvényekről elismervényt ad, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

Nyitrán, 1904. évi november hó 2-án.

Az igazgatóság.

Egy tisztességes, korosabb özvegy asszony, ki a **háztartás minden nemében** jártas, szerény igények mellett megfelelő **állást keres.**

Cim: **özv. Hanel Mária, Nyitra, Vár-alja 10. sz.**

K. C. POPOFF
a legjobb **TEA** a világon.

Kizárólag csakis eredeti orosz csomagokban kapható.

NYITRA LEGUJABB ÉS LEGMODERNEBB ÜZLETE VEREBÉLY GÉZA VÁRMEGYE-U. 16.

Ajánlja dús felszerelt
RAKTÁRÁT

uri-, női divat, fehérnemű, asztalnemű, kézmű, szövött- és rövid árukban,

a n. é. közönség szives figyelmébe.

A cég csak eisörangu, megbízható gyártmányokat tart raktáron.

Kitünő magyar gyártmányok: pécsi bőr keztyük, szépségi asztalneműek és vásznak; Pelikán és Gyukits-féle kalapok, rózsahegy pamutvásznak, nagyenyedi harisnyák, ó-budai voilek és velezek.

Francia és angol női szövet különlegességek.

Siegl-féle lenvásznak.

Regenhardt és Raymann-féle asztalneműek.

Schroll-féle sifonok.

Cosmanosi voilek és velezek.

Kitünő mosó tennisz flanellek, szövött velezek.

Bélés és rövid áruk.

Szabott árak: a kereskedelmi tisztesség alapja.

A cég melegen ajánlja saját utasítása szerint készült eddig bármily néven elnevezett minőségeket felülmuló

„TÜNDÉRVÁSNÁT”

(PAMUTFONÁL)

mely ágyneműekre és női ingekre felette alkalmas. 3 minőségben van raktáron:

I-ső minőség 1 vég 23 méter 82 cm. széles K. 17.50

II-ik „ 1 „ 23 „ 82 „ „ K. 15.30

III-ik „ 1 „ 23 „ 82 „ „ K. 11.80

3% pénztári engedménnyel.

E kitünő, tündéres szépségű vásznat kizárólagosan csak fenti cégnél lehet beszerezni, miután a gyáros erre szerződésileg kötelezve van.

Minden egyes cikkben a **legolcsóbb szabott ár** van feltüntetve, miért is kérem a n. é. közönséget, kegyeskedjék a céltalan alkudozást mellőzni.

Tisztelettel esedezem a n. é. közönséghez, méltóztatassék üzletemet nagybecsű látogatásával megtisztelni, hogy az áruk minősége, szépsége s rendkívüli olcsósága felől — minden vételkötelezettség nélkül — meggyőződést szerezni alkalma nyiljék.

UGYANITT JÓ HÁZBÓL VALÓ KERESZTÉNY FIATALEMBER GYAKORNOKNAK FELVÉTELIK.

Üzletem megújítása céljából azon előnyös helyzetbe jutottam, hogy a t. gyászoló közönség részére, két gyászkoecsimon kívül egy

üveges, disz-halottas kocsit

sikerült beszereznem, mely ugy helyben, mint vidéken a t. gyászoló közönségnek a legjutányosabb áron rendelkezésére áll.

Özv. Köck Istvánné

Első Nyitrai Temetkezési Vállalata.

(Alapított 1824-ben.)

Tessék a címre figyelni!

VAJDA J. butorgyári raktára

Nyitrán, Párutca 22.

Ajánlja dús választékú, szilárd és száraz anyagból készült

háló, ebédlő, uri szoba, szalon és iroda berendezésekből álló

RAKTÁRÁT

valamint vas és rézbutorait és saját készítményű kárpitozott butorait

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, **jutányos áron.**

Tessék a címre figyelni!

A tisztelt szülőkhöz!

A felsőbb leányiskola igazgatósága megengedte, hogy a kint lakó növendékek

tánciskolát

látogathatják, mely az Aitner-féle házban van. Ki óhajt résztvenni, hétfőn, f. hó 31-én jelentkezhet.

Bátorkodom az igen tisztelt szülőkhöz szives pártfogásért folyamodni.

Sok évi gyakorlatom a táncitanítás terén, melyet számos elismerés által tudok bizonyítani, arra engednek reményleni, hogy a reám bízott növendékeket a szép testtartás, menés és állásban sikeresen megismertetni képes vagyok.

A tánc a legfőbb fiatalságnál és a táncnál elsajátított esztetika által örökre biztosítva van a szép testtartás, menés és állás, mert a tánc nemesít.

Hogy vállalatomat kivivhassam, alázattal esedezem a tisztelt szülők bizalmáért és szives pártfogásáért.

Mély tisztelettel:

Sik Lipót,
okl. táncitanító.

2-2

Az alulírott vállalat tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy az egész országunkban és a külföldön hírneves „Liliom“-vászon 1900-ban a párisi kiállításon aranyérem kitüntetésben részesült. — Legújabbán a magyar szent korona országaink vörös kereszt egylete részesítette a Liliom-Vászon Vállalatot azon kitüntető bizalomban, hogy a nagyméltóságú m. kir. belügy-miniszterium 1889. évi július 1-én 40113/II. sz. a. kelt körrendeletében, reá ruházott jogosultságból kifolyólag, 884. számú leiratával megengedte az összes Liliom védjegyet viselő gyártmányokon az egylet vörös kereszt jelvényének használatát. — Az ilyen illetékes helyekről eredő kitüntetések, minden hangzatos reklámnál jobban bizonyítják a Liliom-vásznak minőségben való tökéletességét, de elismerése is annak, hogy a Liliom-vászon Vállalat áruai nemcsak minőségben, hanem árban való olcsósággal is első helyen állnak.
A Liliom-Vászon Vállalata.

ÓVÁS! Ujabbán a Liliom-vászon sokféle utánzása került forgalomba, tehát a t. vevőközönség érdekét szolgáljuk, midőn figyelmeztetjük, hogy csak az a valódi, mely egyedüli főelárusítónknál Krausz Vilmos és Társa nyitrai cégnél kapható és a melyiken a 881. sz. a. törv. védett „LILIAM“ védjegy áll. * * * * *

Vonatkozva a fent közlöttre, van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy áruházunkat tetemesen megnagyobbítottuk.

A női confectio valamint a szőnyeg-árak részére külön osztályt létesítettünk, milyen csakis a nagy városban látható.

Divatáru cikkeiben is a legszebbet és legújabbat dús választékban hozzuk, s mint-hogy rég ismert elveinket „lelkiismeretes és olcsó“ fentartjuk, bátran merjük állítani, hogy nemesek a helyi piacon, hanem a főváros első-

rendű cégekkel ár tekintetében versenyt állhatunk. Midőn a t. közönség további nagybecsű bizalmát kérjük, jegyzünk szolgálatkész tisztelettel

Krausz Vilmos és Társa
Nyitra, Kalmár-utca. 6.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal, * * * * *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal, * * * * *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra) továbbá

mindennemű egyéb **műtrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTŰNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségnél többet fizetünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre **55.000** pénznyeresmény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresemény **400.000**,

1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à

80.000, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**,

1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**,

8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeresemény és jutalom **14.459.000**

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 13-ig.

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körút 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körút 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. osztályú m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

HIRDETME NYEK a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ részére jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban Nyitrán, Papnevelde-u. 9.

Himző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff- VARRÓGÉPEIT

ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — **acél-alkatrészekből** állanak az utolsó csavarig. Erős anyagok feldolgozására, mint **ipari gépek** első helyen állanak. Tartósságuknál fogva hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok. —

Javításokat elfogadok. **Szlávik Konstantin**
Kiváló tisztelettel
mechanikus, optikus.

Árjegyzék ingyen. *****

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.

Nyitrai Népbank zálogkölesön-osztálya.

Zálog-árverés

1904. évi november hó 15-én.

Mindazon ékszerek és zálogtárgyak, melyek 1904-ik évi június hó végeig ki nem váltattak vagy át nem irattak, **f. évi november hó 15-én** a Nyitrai Népbank termében délután 2—4 óráig tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Fizetési halasztások csak 10% lefizetése mellett történhetnek.

Hogy az árverés napján minden zavar-
nak eleje vétessek, megjegyzendő, hogy azon zálogtárgyakat, melyeknek határideje már lejárt és az árverésre kiszemeltettek, sem ki-váltani, sem átírni nem lehet.

Nyitrán, 1904. október 19.

Az igazgatóság.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle

Kneipp-maláta kávé

szabadna pótléku használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

04.1/c

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű köz-
zönség becses tudomására juttatni, hogy
vaskereskedésemben
mindennemű

szárazpor és olajfestéket

rendeztem be. — Továbbá **padlófény-
mázak, kencék, lakkok, kátrá-
nyos fedél és elszigetelő lemezek,
cement és gipsz**, melyek tartósságáért,
és jóságáért, úgy a finomságáért a leg-
szorosabb szavatosságot vállalom el. —
Az árakat oly olcsón számítom, hogy
minden versenyt felülmul.

A nagyérdemű közönség becses párt-
fogását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Linkenberg József,

mint utóda Winterstein Zsigmond-féle vaskereskedésnek,
NYITRA, PÁR-UTCA.

8—13